

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/264/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516204237
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7516204237.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudcov JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Alexandra Husivargu v spore žalobkyne: M. I., nar. X.X.XXXX, bytom C. - K. XX, Z., zastúpenej JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3, proti žalovaným: 1. Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova č. 48, IČO 00 151 653, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Hic, s.r.o. so sídlom v Martine, P.O.Hviezdoslava 10625/23B, 2. Dražobník, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova 6, IČO 36 764 821, o zdržanie sa výkonu záložného práva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 22.5.2018 sp.zn. 7C/264/2016

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 22.5.2018 č.k. 7C/264/2016-281 zamietol návrh (výrok I.) a uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť žalovaným trovy konania v celom rozsahu (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností, zapísaných v katastri nehnuteľností, Správa katastra Košice - okolie na LV č. XX v katastri nehnuteľností ako parcely registra C č. 204, zastavané plochy a nádvoria o výmere 542 m², parcela registra C č. 205/1, záhrady o výmere 882 m² a na parcele č. 204 postavený rodinný dom č.súp. 75.

3. Podaním zo dňa 14.3.2016, označeným ako oprava žalobného návrhu v časti petitu, žalobkyňa žiadala, aby súd prikázal žalovanému v 1. a 2. rade zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností, uvedených na LV č. XX ako parcela registra C č. 204 zastavané plochy a nádvoria o výmere 542 m², parcela registra C č. 205/1 záhrady o výmere 882 m² a rodinný dom č.súp. 75, postavený na parcele registra C č. 204.

4. Svoju žalobu odôvodnila tým, že dcéra žalobkyne Katarína Hudáková a žalovaný v 1. rade uzatvorili dňa 5.5.2011 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a na základe tejto zmluvy bol poskytnutý dcére žalobkyne úver vo výške 28.000 € na bývanie. Zároveň účastníci uzavreli zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú zapísané na LV č. XX ako parcela registra C č. 204, zastavané plochy a nádvoria o výmere 542 m², parcela registra C č. 205/1, záhrady o výmere 882 m² a rodinný dom č.súp. 75, postavený na parcele registra C č. 204, ktorých výlučnou vlastníčkou je žalobkyňa.

5. Dcéra žalobkyne nedodrжала platobnú disciplínu a preto jej žalovaný v 1. rade listom zo dňa 22.4.2015 oznámil začatie výkonu záložného práva. Zároveň jej žalovaný v 2. rade oznámil listom zo dňa 22.6.2015, že je povinná strpieť ohliadku nehnuteľnosti. Zo znaleckého posudku, ktorý bol vyhotovený, zistila, že cena nehnuteľnosti je určená sumou 42.100 €. Žalobkyňa požiadala o pozastavenie výkonu záložného práva. Mala záujem sama odpredať svoje nehnuteľnosti prostredníctvom realitnej agentúry a tak uhradiť dlh. Žalobkyňa má za to, že úverová zmluva a tiež aj v zmluva o záložnom práve obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky.

6. Právne vec posúdil podľa § 1 zákona č. 129/2010 Z.z. spolu s § 497 Obchodného zákonníka a § 68 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Uzavrel, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že dcéra žalobkyne a žalovaný v 1. rade uzatvorili zmluvu o hypotekárnom úvere, predmetom ktorého bolo poskytnutie finančných prostriedkov na účely bývania, resp. na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľností. Súd mal za to, že zmluvný vzťah, založený úverovou zmluvou, nepodlieha pod Zákon 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a preto aj námietky žalobkyne, že uzavretá zmluva nemá náležitosti v zmysle § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch súd považoval za bezpredmetné. Následne súd posudzoval, či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti zdržania sa výkonu záložného práva. Poukázal na to, že predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je, že žalobkyňa v konaní preukáže existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, teda že vyhovujúci určovací rozsudok bude mať pre žalobkyňu význam. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení za predpokladu, že vyhovujúcim určujúcim rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok „naliehavý“ chápeme tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu, naliehavosť a prejavy v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva.

7. Vychádzal z úvahy, že podľa ust. § 137 CSP je možné žalovať určenie právnej skutočnosti iba v prípadoch, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Pod toto ustanovenie zákona preto nespádajú prípady neplatnosti právnych úkonov, predpokladaných zo všeobecnej občianskoprávnej normy, ktorou je Občiansky zákonník. Určenie právnej skutočnosti, pod ktorou je potrebné subsumovať aj žalobu o neplatnosť právneho úkonu, prípadne o zdržanie sa výkonu záložného práva možno podľa ust. § 137 písm. d) CSP žalovať iba v prípadoch, ak na súdne konanie odkazuje priamo konkrétny právny predpis. Právny názor žalobkyne, že je možné žalovať neplatnosť záložnej zmluvy, resp. zdržanie sa výkonu záložného práva preto považoval za nesprávny. Súd poukázal na dôvodovú správu k ustanoveniu § 137 CSP, v zmysle ktorej cieľom úpravy bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mŕňajú sa účelu určovacej žaloby.

8. K predmetu žaloby - zdržanie sa výkonu záložného práva - súd uviedol, že zabezpečenie hypotekárneho úveru priamo súvisí so zriadením záložného práva. Podľa ust. § 68 Zákona 483/2001 Z.z. o bankách, hypotekárny úver charakterizuje ako úver zabezpečený záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti. Podmienkou získania hypotekárneho úveru je teda jeho zabezpečenie zriadením záložného práva k nehnuteľnosti v prospech banky. Toto zabezpečenie je pritom prirodzeným nástrojom na obmedzenie strát, vyplývajúcich z platobnej neschopnosti dlžníka. Slúži totiž na zabezpečenie úveru tak, že v prípade jeho nesplácania je banka oprávnená domáhať sa uspokojenia svojich nárokov zo založenej nehnuteľnosti tým, že táto nehnuteľnosť bude predaná a banka si prostriedky do výšky nesplatennej časti úveru ponechá. Pri finančných produktoch, ako sú hypotekárne úvery, je zabezpečenie úveru záložným právom na nehnuteľnosť prirodzeným nástrojom udržania stability bankového systému. Žalobkyňou namietané ustanovenia zmluvy o záložnom práve vyhodnotil preto ako nedôvodné. Navyše zdôraznil, že ak by žalovaným uložil absolútny, de facto ničím nelimitovaný príkaz zdržať sa natrvalo a definitívne výkonu záložného práva, ako žalobkyňa požaduje, obmedzil by tým žalovaného v 1. rade neprímeraným spôsobom a poprel by tým podstatu a koncept inštitútu hypotekárneho úveru, ako je uvedený a vyjadrený v § 68 Zákona 431/2001 Z.z.

9. Okrem toho v priebehu súdneho konania súd zistil, že žalovaný v 1. rade postúpil svoju pohľadávku voči žalobkyňi na iný subjekt, a to Silverside, a.s., čo oznámil aj žalobkyňi listom zo dňa 22.12.2017 a táto skutočnosť vyplýva a z listu vlastníctva č. XX v kat.úž. obce C. - K.. Z tohto dôvodu mal súd za to, že žalovaný v 1. rade nie je v spore pasívne legitimovaný.

10. Zároveň súd konštatoval, že žalovaný v 2. rade v spore nie je pasívne legitimovaný, keďže nie je jedným z vlastníkov predmetnej pohľadávky a viac - menej iba realizoval predaj nehnuteľnosti prostredníctvom dobrovoľnej dražby v prospech žalovaného v 1. rade v čase, keď bol ešte vlastníkom pohľadávky voči žalobkyni.

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd mal za to, že na takejto žalobe žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem a s prihliadnutím k tomu, že žalovaní nie sú v spore pasívne legitimovaní, žalobu v celom rozsahu zamietol.

12. O trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 262 ods. 2 CSP. Žalobkyňa v konaní nebola úspešná, preto konštatoval, že jej náhrada neprislúcha a žalovaní v 1. a 2. rade mali v konaní plný úspech, preto im priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 2 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil vo všetkých výrokoch a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Predovšetkým namietala, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s konaním žalovaného v 1. rade, keď žalobkyni ani súdu neoznámil postúpenie pohľadávky na tretiu osobu, ktorá tiež súdu neoznámila uvedenú skutočnosť. Za zmätočné považuje odvolateľka odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ak konštatoval, že v dôsledku postúpenia pohľadávky zo žalovaného v 1. rade ten nie je pasívne vecne legitimovaný, pričom súd nepripustil zmenu účastníka konania na strane žalovaného. Žalobca má za to, že žalovaný v 1. rade je pasívne vecne legitimovaný napriek tomu, že došlo k postúpeniu zmluvy o úvere, nakoľko súd je povinný skúmať neprijateľné zmluvné podmienky v úverovej zmluve a samotnú záložnú zmluvu. Tým, že súd nepreskúmal neprijateľné zmluvné podmienky, nepripustil zmenu na strane žalovaného, odňal žalobkyni právo na spravodlivý súdny proces. Ďalej žalobca poukázal na to, že súd prvej inštancie odmietol dať priestor právnenému zástupcovi žalobcu na vznesenie námietky premlčania, čo v rozsudku neodôvodnil. Ďalej súd prvej inštancie pred skončením pojednávania nevyzval právneho zástupcu, aby zhrnul svoje návrhy a vyjadril sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, čím odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom. Žalobkyňa sa nestotožnila ani s konštatovaním súdu, že nemá naliehavý právny záujem na podaní žaloby o zdržanie sa výkonu záložného práva, kde poukázala na Nález Ústavného súdu SR PH.ÚS 23/2014-18 z 24.9.2014. Po citácii § 325 ods. 2 písm. d/ a § 330 ods. 2 písm. d/ CSP žalobkyňa vyjadrila názor o mylnosti konštatovania súdu prvej inštancie, že žaloba nemá oporu v zákone. Namietala ďalej, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s jej tvrdením, že záložná zmluva nebola individuálne dojednaná, kde argumentovala aj rozsudkom ESD Kušionová/ Smart Capital a Nález ÚS PL.ÚS 23/2014-18. Podľa jej názoru za súčasných podmienok nie je možné mimosúdny výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou akceptovať a zároveň nie je možné dražiť nehnuteľnosti slúžiace ako obydlie, ak to nie je v demokratickej spoločnosti nevyhnutné (poukázala na Nález ÚS I.ÚS 13/00 z 10.7.2001). Podľa názoru žalobkyne súd prvej inštancie rozhodol v priamom rozpore s článkom 19 ods. 2 Ústavy SR a zároveň namietala, že nevykonala riadne dokazovanie, čím jej odňal možnosť konať pred súdom. Zároveň považuje rozsudok za nedostatočne odôvodnený, zmätočný a nevykonateľný. Z uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/79/2015 citovala časť, kde krajský súd vyjadril úvahu, že v prípade, ak sú vážnym spôsobom spochybňované ustanovenia úverovej zmluvy, ba dokonca ich platnosť z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok nemožno od nej oddeliť zmluvu o záložnom práve, ktorá bola súbežne uzatvorená s úverovou zmluvou. Ďalej poukázala na uznesenie KS KE 3Co/440/2015 v zmysle ktorého sa súd musí vypoariadať najprv s neprijateľnými zmluvnými podmienkami spotrebiteľskej zmluvy a následne posúdiť nutnosť výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Súd prvej inštancie nevykonal v danom prípade dôkazy navrhnuté žalobou, keďže nevyžiadal dražobný spis, ktorého súčasťou má byť zmluva o vykonaní dražby, ktorou žalobkyňa ani súd nedisponujú. Napokon odvolateľka poukázala na to, že súd prvej inštancie inicioval proti jej dcére - dlžníčke konanie, ktoré je vedené pred Okresným súdom Košice - okolie sp.zn. 17Csp/18/2018 o zaplatenie 36.721,96 € s príslušenstvom, preto by súd mal vo veci posúdiť, či je nevyhnutné vykonať záložné právo dobrovoľnou dražbou ak je dlžník žalovaný v konaní o zaplatenie dlžnej sumy. Podľa názoru žalobkyne v prípade, ak sa v konaní vymáha dlžná suma, o „dobrovoľnej dražbe“ nemožno hovoriť ako o nevyhnutnom a primeranom opatrení.

15. Žalovaný v 1. rade sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

16. Žalovaný v 2.rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, považujúc ho za vecne a právne správny, za spravodlivý. Zdôraznil, že žalobkyňa vymenovala v odvolaní všetky možné odvolacie dôvody bez toho, aby ich konkretizovala a k názoru žalobkyne o neakceptovaní inštitútu dobrovoľnej dražby poukázal na to, že tento inštitút predstavuje platnú súčasť platného poriadku Slovenskej republiky ako inštitút výkonu záložného práva. Ochrana spotrebiteľa v takýchto vzťahoch je zakotvená v ust. § 53 ods. 10 OZ, kde zákonodarca podstatným spôsobom limituje dodávateľa vo vzťahu k možnosti dobrovoľnej dražby prípadne exekúcie. K tvrdeniu žalobkyne o protizákonnosti a protiústavnosti inštitútu dobrovoľnej dražby poukázal na to, že oprávneným subjektom na vyslovenie protizákonnosti prípadne nesúlady zákona o dobrovoľných dražbách s Ústavou Slovenskej republiky je len Ústavný súd SR, ktorý doposiaľ nevyhlásil takýto nesúlad. Zároveň poukázal na názor Ústavného súdu SR vyslovený v rozhodnutí PL.ÚS 23/2014 a zdôraznil, že dobrovoľná dražba sa odvíja od predchádzajúceho úkonu vlastníka, ktorý dáva súhlas na budúce speňaženie určitého svojho majetku a to určitým spôsobom regulovaným právom (v zákone o dobrovoľných dražbách). Ústavný súd zároveň doplnil, že právna úprava ukladá povinnosť strpieť výkon dobrovoľnej dražby nielen s takým záložným právom, ktoré vzniklo na základe zmluvy, ale aj takým, ktoré vzniklo na základe zákona. Z rozhodnutí Ústavného súdu aj krajských súdov je zrejmé, že možnosť dražiť a realizovať výkon záložného práva na nehnuteľnosť, ktorá dlžníkovi alebo záložcovi slúži na bývanie odôvodňuje práve súhlas záložcu vyjadrený v záložnej zmluve, preto argumentácia žalobkyne, že nie je možné dražiť nehnuteľnosť, ktorá slúži dlžníkovi na bývanie nie je správna a je prelomená aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. Teda skutočnosť, že sa prípadne jedná o obydlie žalobcu nemôže sama o sebe predstavovať prekážku platného zriadenia záložného práva ani jeho následného výkonu. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/298/2017. Vlastnícke právo k predmetu dražby je v danom prípade nepochybné, avšak zásah do neho je v danom prípade realizovaný na základe vlastnej dispozície vlastníka

17. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

18. Rozsudok je vo výroku o zamietnutí žaloby a v súvisiacom výroku o trovách konania vecne správny, preto ho odvolací súd v týchto výrokoch v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 17. septembra 2019 o 09.35 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené dňa 9.9.2019 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1 CSP.

20. Žalobkyňa uplatnila odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP, pretože neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP odvolací súd uvádza, že procesné podmienky definuje Civilný sporový poriadok ako podmienky konania, ktoré predstavujú základné procesné predpoklady za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Procesné podmienky možno rozdeliť do 4 základných skupín, a to procesné podmienky na strane súdu, procesné podmienky na strane účastníkov (strán sporu), vecné procesné podmienky a negatívne procesné podmienky. Medzi podmienky na strane súdu patrí právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu. Podmienky na strane účastníka sú procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, v prípadoch kde je povinné zastúpenie advokátom splnenie tejto podmienky. Medzi vecné podmienky patrí kvalifikovaný spôsob začatia

konania, t.j. podanie žaloby, splnenie poplatkovej povinnosti. Medzi negatívne procesné podmienky patrí napr. prekážka začatého konania alebo prekážka rozsúdenej veci. Nesplnenie vyššie uvedených procesných podmienok tvorí odvolací dôvod podľa § 365 písm. a/ s tým, že podmienka na strane súdu spočívajúca zákonom obsadení súdu je upravená ako samostatný odvolací dôvod v § 365 ods. 1 písm. c/ CSP.

22. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

23. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP (t.j. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podradiť pod ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejaviť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

24. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

25. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

26. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

27. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. g/ CSP je daný, ak zistený stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Uvedený odvolací dôvod nachádza uplatnenie najmä vtedy, ak strany sporu neboli náležitým spôsobom poučené o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

28. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

29. Odvolací súd dospel k záveru, že vyššie uvedené odvolacie dôvody v danom prípade nie sú naplnené.

30. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

31. Žalobkyňa konkrétne namieta, že súd prvej inštancie pred skončením pojednávania nevyzval právneho zástupcu, aby zhrnul svoje návrhy a vyjadril sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, čím odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom.

32. Odvolací súd poukazuje na to, že pri posudzovaní či sa účastníkovi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, je potrebné zdôrazniť, že aj keď procesný predpis upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov a právnou úpravou občianskeho súdneho konania dbá o to, aby rozhodnutie súdu bolo vecne správne a spravodlivé, nemôže vo všeobecnosti zabezpečiť, že každé konanie bude v plnom rozsahu (v každom momente konania) zodpovedať jeho ustanoveniam a že súdmi bude vždy rozhodnuté iba správne. Ústava neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje procesný predpis (občiansky súdny poriadok, teraz CSP), ktorý predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní, a v nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v odvolacom a dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 420 CSP (§ 237 OSP) ako prípady „zmätočnosti“ pripisuje CSP osobitný význam, preto vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania. Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných väd v zmysle § 420 CSP (§ 237 OSP) pripisuje význam, avšak pri nich je nutné rozlišovať, či tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo nie. So zreteľom na právne závery ústavného súdu zaujaté v niektorých jeho nálezoch (viď napr. II.ÚS 261/06) treba dodať, že je vždy vecou individuálneho posúdenia v každom jednotlivom prípade, aké dôsledky majú tie procesné nedostatky, ku ktorým prípadne došlo v občianskom súdnom konaní v postupe súdov. Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností treba mať vždy na zreteli materiálne hľadisko, tzn. reálny dopad namietaného postupu súdu na procesnú situáciu strán sporu (pozri uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo/268/2012). Konštantná judikatúra najvyššieho súdu už dávnejšie dospela napríklad k názoru, že „podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ OSP (účinného do 30.6.2016) nie je splnená v prípade, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania, avšak účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie“.

33. Žalobkyňou vytykaný postup súdu prvej inštancie odvolací súd nepovažuje za taký, ktorý by mal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a zároveň z povahy tohto procesného nedostatku je zrejmé, že k jeho zhojeniu („skonzumovaniu“) dochádza samotným odvolaním, t.j. náprava prípadného nesprávneho postupu prvoinštančného súdu v tomto smere je daná tiež možnosťou podania odvolania - ako riadneho opravného prostriedku, ktorý žalovaný v predmetnej veci aj využil. Bolo by neefektívne považovať nedodržanie postupu podľa § 182 CSP súdom prvej inštancie za tzv. zmätočnosťnú vadu a z tohto dôvodu zrušiť rozhodnutie súdu a vec vracať na ďalšie konanie, hoci strana sporu mala možnosť v

odvolaní zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, tak ako to žalobkyňa v danom prípade aj urobila a odvolací súd tieto námietky mohol posúdiť.

34. Preto uvedená námietka, aj keď dôvodná, nebola spôsobilá mať za následok tzv. zmätočnosťnú vadu, t.j. porušenie základných zásad občianskeho súdneho konania, a teda odňatie možnosti žalobkyne konať pred súdom. Vytýkané pochybenie nemožno považovať za vadu takej intenzity, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo by sa ňou strane sporu odňala možnosť konať pred súdom do takej miery, že tá následne nemohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania. Uvedenú odvolaciu námietku tak odvolací súd ako nedôvodnú neakceptoval (považoval za nedôvodnú).

35. Rovnako ostatné námietky odvolateľky nemožno považovať za poukazujúce na vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo že by sa nimi strane sporu odňala možnosť konať pred súdom do takej miery, že tá následne nemohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania.

36. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

37. Odvolacie námietky žalobkyne nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

38. Predmetom konania v prejednávanom spore je uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti.

39. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný v 1. a 2. rade nie sú pasívne legitimovaný vo veci, z ktorého dôvodu nebolo možné žalobe vyhovieť a preto nebolo potrebné zaoberať sa tvrdeným premlčaním, či inými námietkami.

40. Všeobecne sa pod vecnou legitimitáciou rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný). O nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie sa jedná v prípade, ak žalobca, ktorý tvrdí, že je nositeľom hmotného práva v konaní nepreukáže, že je takýmto nositeľom, ako aj v prípade ak žalovaný nie je nositeľom tvrdenej povinnosti.

41. V danom prípade nie je sporné, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie žalovaný v 1. rade nebol (a ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu nie je) záložným veriteľom. V dôsledku uvedeného nie je u neho daná pasívna legitimitácia v spore o zdržanie sa výkonu záložného práva.

42. Zároveň odvolací súd konštatuje, že v konaní nebol osvedčený ani preukázaný žiaden právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným v 2.rade, keďže žalovaný v 2.rade nie je účastníkom úverovej zmluvy a v tomto štádiu konania nebolo osvedčené, že by bol v právnom vzťahu so žalovaným v 1.rade na základe zmluvy o vykonaní dražby ako vykonávateľ dobrovoľnej dražby (dražobník).

43. Žalovaný v 2.rade aj v prípade konania o neplatnosť úverovej zmluvy alebo neplatnosť záložnej zmluvy, či o určenie (ne) existencie pohľadávky z úverovej zmluvy a pod., by nebol stranou sporu.

44. Žalovaný v 2.rade má postavenie dražobníka v zmysle § 6 ods. 1 zákona 527/2002 Z.z., teda osoby, ktorá organizuje a vykonáva dobrovoľnú dražbu podľa citovaného zákona, a to na základe zmluvy uzavretej so žalovaným v 1.rade a na jeho návrh, ktorá existencia zmluvy však nebola preukázaná.

45. V zmysle ustanovení §§ 151j ods. 1, 151l a 151m Obč. zák. o výkone záložného práva rozhoduje záložný veriteľ a nie dražobník. Dražobník je len osobou, ktorá organizuje a vykonáva dražbu na návrh záložného veriteľa ako jeden zo spôsobov výkonu záložného práva, a je teda v právnom vzťahu len so záložným veriteľom, a nie so záložcom a dlžníkom. V prípade výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou treba úkony dražobníka pričítať práve záložnému veriteľovi, ktorý je osobou, voči ktorej treba adresovať žalobu.

46. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že žalobe by nebolo možné vyhovieť ani v prípade ak by na žalovanej strane boli označené pasívne legitimované osoby z nasledujúcich dôvodov:

47. Odvolací súd poukazuje na to, že ak bol k určitej právnej otázke vyslovený právny názor v stanovisku Najvyššieho súdu SR, sú všetky súdy všeobecných súdov, vrátane samotného Najvyššieho súdu SR, povinné pri svojom rozhodovaní z neho vychádzať, lebo stanovisko je pre ne záväzná. Vyplýva to z postavenia Najvyššieho súdu SR, ktorý ex lege sleduje a vyhodnocuje právoplatné rozhodnutia súdov v občianskom súdnom konaní a na ich základe, v záujme jednotného rozhodovania súdov, zaujíma stanoviská k ich rozhodovacej činnosti vo veciach určitého druhu alebo charakteru, a tak predurčuje ich následný postup aj v iných obdobných veciach (uplatňuje sa záväznosť súdnej judikatúry erga omnes). (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR 1 Cdo 185/2006 uverejnený v zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod č. 41/2013)

48. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017 a tiež 6 Cdo 129/2017).

49. Odvolací súd upriamuje pozornosť na aktuálne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých riešil právnu otázku, či súd môže meritórnym rozhodnutím (rozsudkom vo veci samej) uložiť strane sporu časovo neobmedzenú povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva predajom vo verejnej dražbe, priamym predajom alebo odkúpením do svojho výhradného vlastníctva. Dospel pritom k záveru, že rozhodnutie súdu vo veci samej nemohlo nahradiť predbežné opatrenie, pretože takéto rozhodnutie je v podstate nevykonateľné a zasahuje do práv žalovaného bez toho, aby bolo právoplatne rozhodnuté o platnosti záložnej zmluvy v časti výkonu záložného práva predajom vo verejnej dražbe, priamo predajom alebo odkúpením do svojho výhradného vlastníctva. Vychádzal zo záverov, ku ktorým dospela súdna prax, a to, že právna úprava dobrovoľných dražieb, resp. možnosť vymáhania plnení zo spotrebiteľských zmlúv takouto formou nie je v rozpore s ochranou spotrebiteľa, ktorá vyplýva z práva Európskej únie, avšak len za predpokladu, že príslušná právna úprava umožňuje zabezpečenie ochrany práv spotrebiteľa, resp. ju aspoň prakticky neznesiteľne alebo nadmerne nesťažuje. Uvedený záver napokon vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvoru EÚ vo veci Kušiová c/a Smart Capital a.s. (C-34/2013), z ktorého okrem iného vyplýva, že strata obydlia žalobcov by predstavovala obrovský zásah do ich práva spôsobilá by im veľmi nepriaznivú životnú situáciu, avšak právo na obydlie spotrebiteľa nemožno chápať ako absolútne nedotknuteľné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvoril, že právny názor, podľa ktorého bolo možné žalovanému, ako záložnému veriteľovi, uložiť rozsudkom časovo neobmedzenú povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, ktorého predmetom sú nehnuteľnosti, predajom vo verejnej dražbe, priamym predajom alebo odkúpením do svojho výhradného vlastníctva, nemožno považovať za správny (uznesenie NS SR sp.zn. 8Cdo/147/2017 a 5Cdo/113/2017).

50. Odvolací súd nevzhladol žiadne dôvody, pre ktoré by sa bolo možné v tomto konkrétnom prípade odkloniť od uvedeného názoru.

51. Súd prvej inštancie sa v danom prípade správne vysporiadal s charakterom právneho vzťahu založeného zmluvou o úvere považujúcu ho za vzťah spotrebiteľský, avšak s poukazom na ust. § 1 ods. 3 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy a účel, na ktorý bol úver poskytnutý, správne uzavrel, že sa nejedná o spotrebiteľský úver. Dôvodne preto konštatoval, že aplikácia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je na tento právny vzťah expressis verbis vylúčená.

52. Správne sú aj úvahy súdu o tom, že zabezpečenie úveru zriadením záložného práva k nehnuteľnosti v prospech banky je prirodzeným nástrojom pre obmedzenie strát vyplývajúcich z platobnej neschopnosti dlžníka (t.j. klienta banky). Slúži totiž na zabezpečenie úveru tak, že v prípade jeho nesplácania je banka oprávnená domáhať sa uspokojenia zo založenej nehnuteľnosti tým, že táto nehnuteľnosť bude predaná a banka si prostriedky do výšky nesplatennej časti úveru ponechá. Pri finančných produktoch ako sú úvery na kúpu nehnuteľností je zabezpečenie úveru (vzhľadom na jeho výšku v porovnaní

s väčšinou iných úverových produktov) záložným právom na nehnuteľnosť prirodzeným nástrojom udržania stability bankového systému. Rovnako je bežnou praxou, že v prípade úverov určených na kúpu nehnuteľnosti je suma úveru vyplatená bankou priamo predávajúcemu (nie úverovému dlžníkovi-kupujúcemu). Nedôvodné sú preto námietky odvolateľov uvedené v odvolaní.

53. Z obsahu spisu nevyplýva, aby práva a povinnosti z úverovej zmluvy boli medzi dcérou žalobkyne a žalovaným v 1. rade sporné až do času, kedy žalovaný v 1. rade pristúpil k výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam. Dcéra žalobkyne (ani žalobkyňa) doposiaľ nepodala žalobu, ktorou by sa domáhala neplatnosti zmluvy o úvere. Zdržania výkonu záložného práva sa domáha na základe tvrdenia o neplatnosti úverovej zmluvy, do ktorej podľa jej názoru žalovaný v 1. rade včlenil neprijateľné podmienky.

54. Odvolací súd má za to, že namietané nedostatky úverovej zmluvy nespôsobujú neplatnosť zmluvy o úvere ako celku a v nadväznosti na to neplatnosť záložnej zmluvy. Zároveň skutočnosť, že predmetom zálohu je obydlie záložcu nemôže sama o sebe predstavovať prekážku platného zriadenia záložného práva a teda ani jeho následného výkonu.

55. Žalobkyňa v priebehu konania tvrdila, že zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, resp. neplatnosť niektorých dojednaní, avšak odvolací súd poukazuje na to, že aj v prípade preukázania dôvodnosti týchto tvrdení jednalo by sa iba o neplatnosť jednotlivých častí zmluvy a aj prípadná existencia neprijateľných zmluvných podmienok v úverovej zmluve by mohla mať za následok iba neplatnosť niektorých zmluvných dojednaní, nie však zmluvy ako celku.

56. V konaní neboli zistené žiadne dôvody neplatnosti záložnej zmluvy, preto nie je možné veriteľovi rozsudkom uložiť časovo neobmedzenú povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva. Výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou musí byť realizovaný v intenciách zák. č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách (ZoDD), pričom v prípade porušenia zákona žalobcovia majú možnosť podľa § 22 ZoDD domáhať da určenia neplatnosti dražby, čím je zabezpečená ich ochrana (aj súdna) pred nezákonne uskutočnenou dražbou. Správny je preto záver súdu, že výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou je legitímnym inštitútom zabezpečenia záväzku, ktorý v konečnom dôsledku podlieha aj súdnej ochrane.

57. Podľa názoru odvolacieho súdu predstavuje dovolanie sa neplatnosti úverovej zmluvy žalobkyňou len prostriedok ochrany pred realizáciou záložného práva speňaním nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe, ktorý postup žalovaného v 1. rade ako záložného veriteľa však sama (resp. jej dcéra) vyvolala platobnou nedisciplinovanosťou. Žalobkyňou uvádzané skutočnosti a predložené písomné doklady zároveň nenasvedčujú tomu, aby žalovaný v 1. rade pristúpil k výkonu záložného práva v rozpore so záložnou zmluvou alebo so zákonom, keďže takýto postup žalobkyňa ani netvrdila.

58. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane výroku o trovách konania.

59. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1,2 CSP. Žalobkyňa nebola v odvolacom konaní úspešná, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Takýto nárok majú úspešní žalovaní, ktorým však preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

60. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).